

Banking and Payments Authority of Kosovo
Head Office, Prishtina
Tel: 038-548-059 Fax: 038-526-840

BANKARSKI I PLATNI AUTORITET KOSOVA

U skladu sa datim ovlašćenjem shodno Članu 17.b Uredbe UNMIK-a Br. 2001/24 od 1 Oktobra 2001god o izmeni Uredbe UNMIK-a Br 1999/20 o Bankarskom i Platnom Autoritetu Kosova, i Člana 3.3 Uredbe UNMIK-a Br. 2001/25 od 5 Oktobra 2001 god o Licenci, Nadzoru i Pravila Osiguravajući kompanija i Posrednika osiguranja.

U smislu sprovođenja Člana 42 Uredbe UNMIK-a Br. 2001/25

Rukovodeći Bord Bankarskog i Platnog Autoriteta Kosova, na sednici održanoj 28 Marta 2002 usvojio je sledeće:

Pravilo 17 o Izvoru Finansijskih Proizvoda

Član 1

1 Delokrug Pravila

Ovo pravilo se primenjuje na sve Osiguravajuće kompanije i Posrednike osiguranja licencirane od BPK-a.

2 Zakonski Autoritet

Ovo pravilo implementira Član 42, poglavlje VI (Prudencijalna Pitanja) pravila osiguranja.

3 Definicije

U ovo pravilo izrazi imaju sledeći značaj:

“Izvorni Produkt” je finansijsko sredstvo ili odgovornost čija vrednost zavisi od ostalih sredstava odgovornosti ili od osnovna sredstva.

Izvori (Derivati) su finansijski ugovori i obuhvataju jedan širi asortiman instrumenata kao što su: avansi, opcije, uzročnici, ovlašćenja obustave i razmene. U ovo pravilo, svaki strukturirani produkt koji ima dejstvo izvora (derivate) može biti izvorni produkt.

“Bord Direktora” podrazumeva najviši stepen upravnog tela jedne Korporacije sastavljen

od članova izabраних glasanjem. U ovo pravilo termin “Bord Direktora” odnosi se na:

- a) U slučaju da Korporacija ili osnovana kompanija koja deluje po zakonima Kosova, Bord direktora se sam organizuje.
- a) U slučaju da strana kompanija inkorporirana u drugu jurisdikciju, ali koja je licencirana za biznis osiguranja na Kosovo, odnosi se na službenika kompanije, koji je stalan stanovnik Kosova i kao takav je prihvacen od BPK-a.

“Bord” odnosi se na Bord direktora kao što je definisano pod ovim pravilom.

“Kompanija” označava jednu ili obe, osiguravajuću kompaniju ili kompaniju posrednika.

“Rizik na tekuci gotov novac” podrazumeva rizik udružen sa sposobnostima kompanije za finansiranje izvornih aktivnosti (derivate), kao i savladanje obustavljanja za buduće ugovore.

“Sastav” je kombinacija dva ili više izvornih standarda (derivata) za postizanje određene objektivne.

“Kreditni rizik” je rizik koji lice neće platiti u roku izvornog ugovora (derivate) i može eventualno ispuniti svoje obaveze.

“Likvidni rizik” je rizik koji kompanija ne može izdati ili otpisati njen položaj u izvornim transakcijama (derivatima) sa tržišnim ili ne tržišnim cenama zbog neadekvatnog tržišta ili zbog neslaganja tržišta.

“Trgovinski rizik” je rizik kojim se kompanija izlaže kao rezultat kretanja raznih faktora, kao što su akcije, obaveze, kamatne stope, stope razmenjivanja, cene indeksa klijenta, i.t.d. To oštećuje finansijske tržišne produkte.

“Operacionalni rizik” je rizik neočekivanih gubitaka, koji proizilazi od nedostatka informacija menadžmenta, sistema interne kontrole ili nadležnosti u menadžmentu izvora (derivata).

Član 2

Investicije i Upotreba Izvora (Derivata)

1 Ograničenje u Transakciji Izvora (derivata)

Nijedna licencirana kompanija ne može da izvrši transakciju ili sklopi ugovor koji obuhvata izvorne produkte (derivate) bez predhodnog odobrenja od BPK-a.

2 Potrebno predhodno odobrenje od BPK-a

Svaka licencirana kompanija koja želi da vrši transakciju izvornog produkta (derivata) dužna je da dostavi plan ili predlog za usvajanje kod BPK-a. BPK-a može usvojiti i ovlastiti jednu kompaniju da sklopi ugovor koji obuhvata posebne izvorne produkte (derivate) kada je sigurna da:

- a) Bord direktora kompanije dostavlja predloženi plan o investicijama okvalifikujući izvorni ugovor koji teži ka produktima priložujući odluku borda o usvajanju predloženih izvornih transakcija.
 - b) Nijedno sredstvo kompanije koje se odnosi na tehničku proviziju, račune koji sadrže zatraženi minimum kapitala i marginu solventnosti, su određeni ili upotrebljeni za izvorne produkte i ugovore.
 - c) Kompanija odlučuje o adekvatnoj i efektivnoj politici formuliranoj i usvojenoj od borda direktora za upotrebu izvornih transakcija (derivata). Politika treba da je u skladu sa aktivnostima biznisa kompanije, njihovim opštim investicionim objektivima, sredstvima/obavezama, strategiju menadžmenta i toleranciju za rizik. Politika treba da adresira sledeće elemente sa zahtevima BPK-a
- 1 Cilj po kojoj je upotrebljen izvor (derivat) i posebni zadatak njihove investicije.
 - 2 Prikladno osnivanje strukture otkrivenih limita, u totalu, za izvorne produkte (derivate) uzeti u obzir cilj njihove upotrebe i nesigurnost izazvanu od tržišta, kredita, likvidnosti, gotovog novca, i operativnog i legalnog rizika.
 - 3 Ogranicenja u održavanju posebnih izvora (derivata) kao što su izlaganje rizika koji se ne može meriti i kontrolisati gde napetost položaja ili likvidnost ili prodaja izvora (derivata) je teška, gde verifikacija nezavisne cene nije u raspolaganju i bord BPK-a ima u obzir veličnost kompanije i nivo biznisa.
 - 4 Step en odgovornosti za transakcije izvora (derivata) je jasno strukturirana i osnivana u skladu sa kvalifikaciju, integraciju i tehničku nadležnost svakog zvaničnika kompanije ili radnika koji je involviran u transakcijama izvora (derivata).
- d) Kompanija raspolaže sa sistemom menadžiranja rizika, sposobnim da identifikuje, meri, kontroliše i izveštava BPK-a i bord o riziku aktivnosti kompanije sa izvorima (derivatima).

- e) Kompanija raspolaže sa adekvatnim efektivnim postupkom kontrole kako bi osigurala da izvorna aktivnost se nadgledjuje i kontroliše redovno, i transakcije koje ulaze su u potpunosti u skladu sa usvajanjem politika i postupaka i u skladu sa svim potrebnim zakonima i pravilima.
- f) Kompanija raspolaže sa osobljem unutrašnje revizije, kvalifikovane sa punim radnim vremenom i opremljene sa tehničkim i tržišnim poznavanjem o izvorima (derivatima) i sposobni za verifikovanje i procenjivanje prudencijalnih standarda sprovedeni u izvornim transakcijama i u izveštavanju na vreme
- g) Bord direktora opremljen je sa adekvatnim poznavanjem i veštacenjem u smislu znacajnih pitanja, koje se odnose na upotrebu izvora (derivata), i svaki pojedinac koji vrši nadgledanje i pregled izvornih transakcija je kvalifikovan i nadležan, i kao prilog treba da prevazidje zahteve opisane od BPK-a kao povoljne.
- h) Bord direktora vrši tromesečno revidiranje (uskladjuje se sa tromesečje kompanije) izvornih polisa kompanija i postupaka da bi osigurali adekvatnost i efikasnost, uzeci u obzir aktivnost kompanije, celokupni tolerantni rizik i uslove tržišta; i nakon petnaest dana praca kraj svakog tromesečja, dostavlja BPK-a revidiranje nivoa sprovedjenja polisa i usvojenih postupaka, u finansijskom delovanju kompanije i mere preduzete od borda u vezi toga.
- i) Kompanija je u skladu sa odredbama Uredbe osiguranja, koja su u skladu sa pravilima i direktivama BPK-a.

3 Opoziv ili Povlacenje Usvajanja od BPK-a

BPK-a u bilo koje vreme može opozvati ili povuci njeno ranije odobrenje kojim je ovlastila kompaniju da upotrebi izvore i/ili je sklopila ugovor koji obuhvata izvore kada misli da:

- a) Kompanija vrši transakciju izvora koja nije u skladu sa opisanim kriterijumima od borda ili direktive BPK-a u oslobadjanju svoje nadgledanosti.
- b) Ako izveštaj borda direktora opisan u paragraf h) stav 2, nije dostavljen BPK-a kao što je zahtevano ovim pravilom; ili dostavljen izveštaj ne uspeva da obezbedi adekvatne informacije za BPK-a da bi izvršio opravdano procenjivanje transakcija izvora (derivata), položaj i izlaganje kompanije.
- c) Za bilo koji drugi razlog za koji BPK-a smatra potrebnim da bi zaštitila i ocuvala interese akcionara kompanije.

Član 3 Saglasnost

1 Otkrivanje zahteva

Svaka licencirana kompanija od BPK-a da bi upotrebila izvore ili sklopila ugovor koji obuhvata izvore treba da prikaže u svoj godišnji izveštaj revizije i u svim svojim tromesečnim finansijskim godišnjim izveštajima koje dostavlja BPK-a , gde su obuhvacene kvalitetne i kvantitetne informacije kompanije u vezi izvornih aktivnosti. U troškovima kompanije, ova otkrivanja trebaju se publikovati u redovnom izdavanju na Kosovo, u roku od 10 dana od dana njihovog dostavljanja u BPK-a.

2 Efekat Ne usvajanja i Ne otkrivanja od BPK-a

Ako se predloženi plan za upotrebu izvornih transakcija ne usvoji, BPK-a ce obavestiti pismeno kompaniju, specifikujuci svoje objektivne. Ako kompanija ne uzme u obzir objektivne tražene od BPK-a predloženi plan neće se usvojiti. Opoziv ili povlacenje ranijeg usvajanja koji je ovlastio kompaniju da upotrebi izvorne transakcije ima snagu i efekat ne usvajanja .

Ako kompanija izvrši ili implementira neku izvornu transakciju bez usvajanja od BPK-a ; ili ako kompanija ne uspeva sa potrebnim otkrivanjem opisanim ovim pravilom:

- a) Licenca kompanije može se suspendovati ili opozvati i BPK-a može preduzeti druge potrebne korake, u skladu sa odredbama Uredbe Osiguranja i ovih pravila.
- b) U slobodnom delovanju BPK-a, ako nijedan deo sredstva kompanije ne odgovara njihovim tehničkim odredbama i iznosima koji predstavljaju zatraženi minimum kapitala i marginu solventnosti izloženi su izvornim produktima ili ugovorima i opravdavaju proširenje izvornih transakcija, licenca kompanije može biti subjekat određenih uslova kao što su, ali ne ograničeni u opisu određenog vremenskog perioda za kompaniju da bi popustili napetost svojih izvornih položaja, ograničenja i vrstu obaveza i osiguranja kao odobrene investicije, ograničenja potpisnika kompanija i prijema rizika sa ili nekim drugim uslovom u okolnostima prihvatljivim od BPK-a.

Član 4 Stupanje na Snagu

Ovo pravilo stupa na snagu 1 Aprila 2002 god

David Weatherman
v.d. Generalnog Direktora